

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

Klasa: II

Prowadzący zajęcia: Iwona Przestrzelska

Krąg tematyczny: Spotkanie z lekturą

Temat dnia: Zaczarowana zagroda.

Cele kształcenia:

- rozwój kompetencji czytelniczych,
- wykorzystanie tekstu literackiego do tworzenia własnych wypowiedzi,
- bogacenie słownictwa,
- rozwijanie wyobraźni,
- kształcenie wrażliwości estetycznej i moralnej,
- rozbudzanie zamiłowania do książek,
- poszerzanie wiadomości przyrodniczych o krajobrazie, klimacie i życiu na Antarktydzie,
- poznanie wyglądu i życia pingwinów,
- poznanie pracy badaczy-polarników i budzenie szacunku dla ludzi nauki,

Treści nauczania zgodne z treściami podstawy programowej:

I. Edukacja polonistyczna

✓ w zakresie słuchania:

Słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby;

Wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi;

✓ w zakresie mówienia:

Wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na temat związany z lekturą

Porządkuje swoją wypowiedź, omawia treść tekstów i ilustracji, nadaje tytuły

Układa w formie ustnej opowiadanie

✓ w zakresie czytania:

Czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych;

Wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich.

Ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemne zależności, postacie główne i drugorzędne, wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swoją ocenę, określa nastrój w utworze, odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości, komponuje początek i koniec tekstu.

✓ w zakresie pisania:

Pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst;

Stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk;

✓ w zakresie samokształcenia:

Korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania;

II. Edukacja społeczna

Przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad;

III. Edukacja przyrodnicza

Rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym;

Odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia;
Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego;
Wskazuje kierunki główne na mapie;

IV. Edukacja plastyczna

Wydziera, wycina, przylepia;

V. Edukacja muzyczna

Reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych;

Nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy;

Wykonuje pąsy;

Cele operacyjne:

- - czyta informacje o Antarktydzie i wypowiada się na jej temat;
- - wie, gdzie położona jest Antarktyda;
- - pisze krótką notatkę o Antarktydzie;
- - wie, w jaki sposób pingwiny są przystosowane do życia w lodowej krainie;
- - opisuje pingwina;
- - wykazuje się znajomością treści samodzielnie przeczytanej lektury;
- - zapisuje metryczkę książki i porządkuje kolejność wydarzeń;
- - tworzy pracę plastyczną;
- - bierze aktywny udział w proponowanych zabawach zespołowych;

Cele wychowawcze:

- rozwój kompetencji społecznych, zachowań empatycznych, zainteresowań, umiejętności współdziałania,

Kompetencje kluczowe:

1. rozumienie i tworzenie informacji
2. matematyka oraz nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria
3. cyfrowe
4. obywatelskie
5. przedsiębiorczość
6. świadomość i ekspresja kulturalna

Metody nauczania: pogadanka, rozmowa kierowana, pokaz, obserwacja, praktyczna działalność dzieci, metody aktywizujące

Formy organizacyjne: indywidualna, grupowa, zespołowa, w parach.

Środki dydaktyczne: puzzle literowe „Góra lodowa” z hasłem **Antarktyda lodowy kontynent**, globus, mapa Antarktydy, tablica multimedialna, prezentacja multimedialna – Antarktyda – lodowy kontynent, elementarze, ćwiczenia, materiały do stworzenia lapbooka (kolorowe kartki z bloku technicznego A3, mapa Antarktydy, karty pracy, zdania – prawda, fałsz, zdjęcia pingwina Adeli – budowa ciała, „Pingwin” - origami koła, małe karteczki z liniaturą), „Tajemniczy list” od polarników, eliminatka, płataninka sylabowa, egzemplarze lektury, zeszyty lektur, szarfy do zabaw ruchowych, szablon maski, karton, bibuła karbowana, kleje, gumka, muzyka do pąsu „Pingwin”, Quiz na tablicę interaktywną/quiz tradycyjny, wydrukowany na oddzielnych karteczkach do wylosowania dla każdego ucznia/

Planowana kontrola i ewaluacja.

Ocena pracy ucznia – tworzenie opisu pingwina, lapbook, maska, samoocena dzieci na zakończenie zajęć.

Przebieg zajęć:

1. Przywitanie dzieci w sali.
2. Zabawa na powitanie „Podejdź do mnie jako...” – Nauczyciel zajmuje miejsce w centralnym punkcie na dywanie. Dzieci po rozpakowaniu się stają przy swoich ławkach i podchodzą do nauczyciela, naśladując w dowolny sposób wywołane przez niego zwierzę. Nauczyciel przywołuje dzieci nazwami mieszkańców Antarktydy (nie podając nazwy krainy): „Podejdź do mnie jako pingwin”, „Podpłyń do mnie jako wieloryb”, „Przysuń się w moją stronę jako lampart morski”, „Pomachaj skrzydłami i przyleć do mnie jako albatros”.

Na koniec zabawy dzieci siadają w kręgu na dywanie, a nauczyciel pyta, z jaką krainą kojarzą im się wymienione zwierzęta. Dzieci podają nazwy lub określenia. N.: „Upewnimy się, gdy ułożymy ukryte hasło”.

3. „Polarne poszukiwania” – każde dziecko ma za zadanie odnaleźć ukryty gdzieś w sali fragment góry lodowej. Na jednym elemencie jest zapisana jedna litera. Hasło składa się z trzech wyrazów (najlepiej żeby było dopasowane do ilości dzieci w klasie). Każdy wyraz jest zapisany na innym kolorze tła (odcienie koloru niebieskiego). Dziecko, które znajdzie element siada z nim w kręgu i czeka na pozostałych uczniów. Po znalezieniu wszystkich fragmentów uczniowie przystępują w grupach do układania hasła (moja propozycja na 25 uczniów – ANTARKTYDA LODOWY KONTYNET).
4. Wprowadzenie do tematu lekcji – Odszukanie na globusie lądów trwale pokrytych lodem i śniegiem. Wskazanie Arktyki i Antarktydy. Określenie głównych kierunków północ-południe.
5. „Tajemniczy list” – Odczytanie listu skierowanego do dzieci.

Antarktyda, dn. 1 lutego 2020r.

Drodzy Uczniowie!

Nie wiecie kim jesteśmy, ale my bardzo dobrze Was znamy. Sami też byliśmy kiedyś dziećmi. Dowiedzieliśmy się, że dzisiaj dokładniej poznacie cudowną, a zarazem tajemniczą krainę wiecznego lodu – Antarktydę. To naprawdę fascynujące miejsce. Choć jest tu bardzo zimno, ciągle wieje wiatr, a wokół ziemia pokryta jest śniegiem i lodem, toczy się tu życie wielu niezwykłych zwierząt. Zachęcamy Was zatem serdecznie, żebyście w dzisiejszym dniu przenieśli się na skrzydłach wyobraźni do Polskiej Stacji Antarktycznej, na wspólną wyprawę badawczą dotyczącą życia i zwyczajów pingwinów. Pakujcie się zatem i w drogę!

Życzymy Wam, żeby Wasza wyobraźnia była nieograniczona i żeby przygód było mnóstwo dookoła. Jeśli chcecie się dowiedzieć, czyje imię nosi polska stacja badawcza wykonajcie dołączone do listu zadanie.

*Powodzenia
Polarnicy*

Wykreśl co drugą literę z eliminatki, z pozostałych liter odczytaj hasło i uzupełnij nim zdanie.

H	D	E	K	N	A	R
C	Y	Z	K	Z	A	C
A	O	R	O	C	P	T
S	O	S	W	B	S	P
K	L	I	F	E	J	GO

Polska Stacja Antarktyczna im.

to całoroczna jednostka naukowo-badawcza zarządzana przez Polską Akademię Nauk.

6. Przygotowanie do podróży. Wypowiedzi dzieci na temat wypraw w okolice bieguna ukierunkowane pytaniami, np. *Jak należy się przygotować do wyprawy?, Czy taka wyprawa może być niebezpieczna i dlaczego?, Co należy koniecznie ze sobą spakować?* Próba odpowiedzi na pytanie: *W jaki sposób można dotrzeć na Antarktydę?* Uczniowie odszukują na globusie Polskę, wytyczają kierunek podróży, podają nazwy środków lokomocji, którymi można dotrzeć na lodowy kontynent.

8. Zabawa ruchowa „Wyprawa na biegun” – Nauczyciel zaprasza wszystkie dzieci na wyprawę do krainy wiecznego lodu. Uczniowie ilustrują ruchem sytuacje przedstawiane przez nauczyciela. *Jesteśmy w Białymstoku i podjęliśmy decyzję o wyprawie na biegun południowy. Pakujemy zatem nasz plecak na tą trudną wyprawę. Nasz plecak będzie ogromny i ciężki. Musimy zapakować do niego najcieplejsze ubrania. Zakładamy go na plecy i idziemy na postój taksówek. Wsiadamy do auta i pędzimy na dworzec kolejowy. Na dworcu przesiadamy się do pociągu i wygodnie podróżujemy do stolicy naszego kraju – Warszawy. W Warszawie przesiadamy się na samolot, lecimy nim do południowej Afryki. Przed nami ostatni etap podróży. W porcie wsiadamy na statek i odpływamy. Statkiem buja coraz bardziej, wiatr staje się coraz silniejszy i zimniejszy. Nakładamy zatem na siebie cieplejsze ubrania. Teraz jesteśmy już gotowi do wyjścia na ląd. Schodzimy ze statku. Jest tu bardzo dużo śniegu. Zapadamy się w nim i brniemy do najbliższej stacji badawczej, w której czekają już na nas polarnicy z ciepłym obiadem i herbatą.*
Dzieci zajmują swoje miejsca w ławkach.
9. Obejrzenie prezentacji multimedialnej „Antarktyda – lodowy kontynent” i jej omówienie z dziećmi pod kątem krajobrazu, klimatu, fauny i flory, zamieszkujących tam ludzi.
10. Głośne czytanie tekstów informacyjnych w podręczniku „Mieszkańcy lodowej krainy”. Praca w zeszytach ćwiczeń – wyszukiwanie wśród naklejek zwierząt Antarktydy, naklejenie ich we właściwe miejsce i podpisywanie.
11. Umieszczenie na tablicy mapy Antarktydy. Odszukanie na mapie nazwy oceanu otaczającego ten ląd i zapisanie jego nazwy w zeszytach ćwiczeń (Ocean Południowy). Wskazanie przez nauczyciela na mapie Antarktydy wyspy Króla Jerzego w archipelagu Szetlandów Południowych, gdzie znajduje się działająca do dziś Polska Stacja Antarktyczna im. Henryka Arctowskiego. Ustalenie miejsca, w którym znajdowała się stacja im. Antoniego Bolesława Dobrowolskiego (Wybrzeże Królowej Marii). Określenia kierunków wschód – zachód.
12. Lapbook - Antarktyda lodowy kontynent (cz.1). Przygotowanie materiałów do stworzenia Lapbooka – projekt okładki (stworzenie pingwina metodą origami koła), wklejenie mapy Antarktydy – zaznaczenie na niej polskiej stacji badawczej, najważniejsze informacje o kontynencie (na podstawie prezentacji i informacji z podręcznika), zwierzęta Antarktydy, rośliny Antarktydy – możliwość uzupełnienia informacji o ilustracje wydrukowane w domu z Internetu.
13. Praca na podstawie książki A. i C Centkiewiczów „Zaczarowana zagroda”.
Zapoznanie uczniów z twórczością literacką Aliny i Czesława Centkiewiczów. Krótkie opowiadanie nauczyciela o podróżach i pasjach małżeństwa, połączone z pokazem portretów pisarzy.
ALINA i CZESŁAW CENTKIEWICZOWIE to znani podróżnicy do krain podbiegunowych. Alina Centkiewicz w1958r. jako pierwsza Polka, a szósta kobieta na świecie stanęła na Antarktydzie. Liczne podróże razem z mężem, konsultacje, chęć poznawania świata zaowocowały wieloma publikacjami: powieściami, opowiadaniem i artykułami. Wspólnie napisali wiele książek dla młodych czytelników. Są to: "Odarpi, syn Egigwy", "Zaczarowana zagroda", "Tumbo z Przylądka Dobrej Nadziei", "Zdobywcy bieguna północnego" i inne. Autorzy w ciekawy sposób przedstawiają własne przeżycia wyniesione z podróży polarnych. Ich książki są bogatym źródłem wiedzy o krainach podbiegunowych.
14. Analiza strony tytułowej książki – czytanie informacji, zwrócenie uwagi na pisownię tytułu i nazwisk. Samodzielne sporządzenie metryczki książki przez każde dziecko (tytuł, autorzy, ilustrator).
15. Rozszyfrowanie plątaninki sylabowej i zapisanie jej rozwiązania w zeszycie lektur
Alina i Czesław Centkiewiczowie to uczestnicy wielu wypraw polarnych.
16. Wyjaśnienie i zapisanie w zeszycie lektur pojęć: *polarnik i stacja polarna* korzystając z różnych źródeł informacji (encyklopedia, Internet).
17. Wyodrębnienie postaci głównych i drugoplanowych. Na tablicy magnetycznej nauczyciel zawiesza kartki z bohaterami różnych lektur. Dzieci wskazują bohaterów książki „Zaczarowana zagroda” i uzupełniają nazwami postaci tabelkę w zeszycie lektur.
18. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat samodzielnie przeczytanej lektury. Rozmowa kierowana pytaniami, np.: *Gdzie rozgrywa się akcja książki?, W jakim celu przebywali tam polscy naukowcy?, Dlaczego chcieli oznaczyć pingwiny obręczkami?, Jak postanowili zorganizować obręczkowanie? Czy ich plan się powiódł i dlaczego?* Ustalenie myśli przewodniej utworu, próby wyjaśnienia przez dzieci tytułu książki.

19. Redagowanie zakończeń zdań będących kolejnymi punktami planu wydarzeń – praca w parach.

PLAN WYDARZEŃ

Spotkanie profesora z..... (Elegancikiem)

Budowa lodowej..... (zagrody dla pingwinów)

Zakładanie (pingwinom metalowych obrączek)

Tajemnicze ... (zniknięcie pingwinów z zagrody)

Odkrycie ... (sposobu ucieczki)

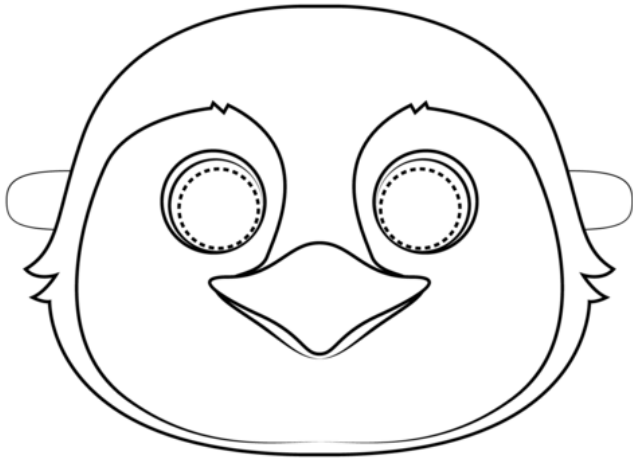
Wiosenny ... (powrót ptaków na Antarktydę)

Ponowne ... (spotkanie profesora z Elegancikiem)

20. Zabawa ruchowa „Pingwiny” – dzieci dowolnie dobierają się w pary lub trójki, wybierają sobie miejsce na dywanie i układają szarfę, która będzie ich gniazdem (przypomnienie z czego pingwiny budują gniazdo). Na pojedynczy sygnał nauczyciela pingwiny wychodzą z gniazd. Chodzą po klasie, machają małymi skrzydełkami, wydają głosy naśladujące ich mowę: ork, ork, imitują ślizganie się po lodzie, skoki do wody, pływanie, karmienie piskląt. Na podwójny sygnał nauczyciela pingwiny wracają do swoich gniazd. Długi sygnał dźwiękowy – to zapowiedź burzy śnieżnej, wtedy wszystkie pingwiny ustawiają się w kręgu. Na zakończenie zabawy pingwiny wybrać się na wędrowkę w ciepłe kraje – wskakują na krę lodową i odpływają (własne krzeselko przy ławce). Zajęcie miejsc przez dzieci w ławkach.
21. „Antarktyczne polowanie” - gromadzenie wiadomości na temat życia pingwinów. Każdy uczeń otrzymuje kartę pracy z tabelą, w której znajdują się **prawdziwe i nieprawdziwe** informacje o pingwinach. Zadaniem dziecka jest „upolować” tylko prawdziwe wiadomości. Dzieci rozcinają informacje i w oparciu o lekturę oraz wiadomości z lekcji wybierają poprawne, fałszywe odkładają na bok ławki. Na koniec nauczyciel wyznacza osobę/osoby, które przeczytają zdania.

Pingwiny są rybami i potrafią fruwać.	Pingwiny są ptakami, ale nie potrafią latać.
Zawsze wracają do swoich gniazd.	Nigdy nie powracają do swoich gniazd.
Żyją w Afryce.	Żyją na Antarktydzie.
Uciekają przed sroga zimą w cieplejsze strony.	Nie odbywają żadnych wędrowek.
Pływają dość słabo.	Doskonale pływają i nurkują.
Są bardzo mądre.	Są mało inteligentne.

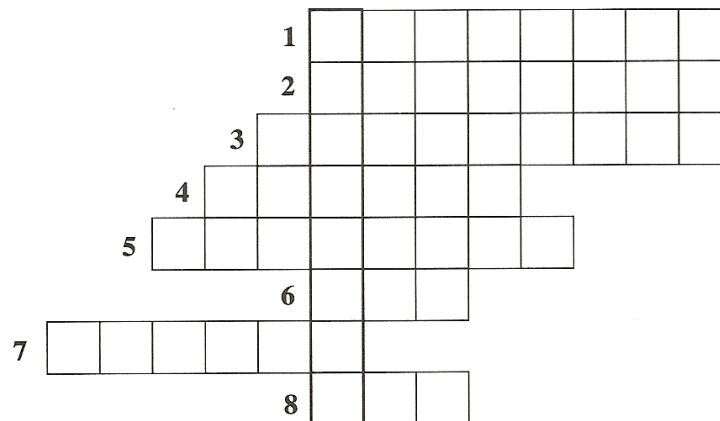
22. Lapbook - Antarktyda lodowy kontynent (cz.2). Dzieci otrzymują od nauczyciela kolorowe karteczki, na których wklejają zdania zawierające prawdziwe informacje na temat pingwinów. Karteczki składają rogami do środka i wklejają do swojego lapbooka.
23. Opisujemy pingwina – praca w grupach. Każde dziecko otrzymuje kartę zawierającą zdjęcie pingwina Adeli oraz nazwy poszczególnych części ciała. Starają się estetycznie, przy pomocy linijki połączyć nazwy z odpowiednimi elementami fotografii. Następnie korzystając z informacji zamieszczonych w podręczniku (zdjęcia, wyrazy określające cechy pingwinów – przymiotniki) oraz pytań pomocniczych, redagują grupowo opis pingwina.
- Jakim zwierzęciem jest pingwin?*
Jakiej jest wielkości?
Czym jest pokryte jego ciało?
Jakiego jest koloru?
Jaką ma głowę i dziób?
Jakie ma skrzydła i nogi?
Jak porusza się pingwin?
- Prezentacja opisów poszczególnych grup i wklejenie ćwiczenia dotyczącego budowy pingwina do lapbooka.
24. „Maska pingwina” – praca plastyczna. Dzieci otrzymują wzór maski. Odrysowują go na grubszym kartonie, wycinają miejsce na oczy. Całość maski oklejają gęsto białymi i czarnymi kawałkami odrywanej bibułki (imitacja piór). Na koniec dokleją krótki pomarańczowy dzióbek i przyczepiają gumkę.

25. „Pingwin” – popularna zabawa ruchowa ze śpiewem (dzieci mogą do niej założyć maski pingwinów).
 Nauka słów i melodii piosenki „Pingwin” podanych przez nauczyciela.
 Zabawa ruchowa ze śpiewem (poruszać się można po kole lub w wężyku).
O jak przyjemnie i jak wesoło w pingwina bawić się , się, się.
Raz nóżka prawa, raz nóżka lewa.
Do przodu, do tyłu.
I raz, dwa, trzy.
 Zabawę powtarzamy rozpoczynając taniec w przeciwnym kierunku jeśli było to koło lub zmieniamy osobę prowadzącą, jeśli był to wężyk.
26. Podsumowanie omawianej lektury. Wspólne rozwiązanie krzyżówki lub stworzenie przez dzieci w grupach własnych krzyżówek, których hasła odwoływać się będą do lektury, a rozwiązaniem może być tytuł: „Zaczarowana zagroda”.

Rozwiąż krzyżówkę. Odczytaj rozwiązanie.

- 1) Główny bohater lektury
- 2) Zakładano je pingwinom
- 3) Przezwisko ulubionego pingwinka
- 4) Imię młodego przyrodnika
- 5) Inna nazwa podróży pingwinów
- 6) Pora ucieczki pingwinów z zagrody
- 7) Materiał, z którego pingwiny budują gniazda
- 8) Odpływa na niej pingwin

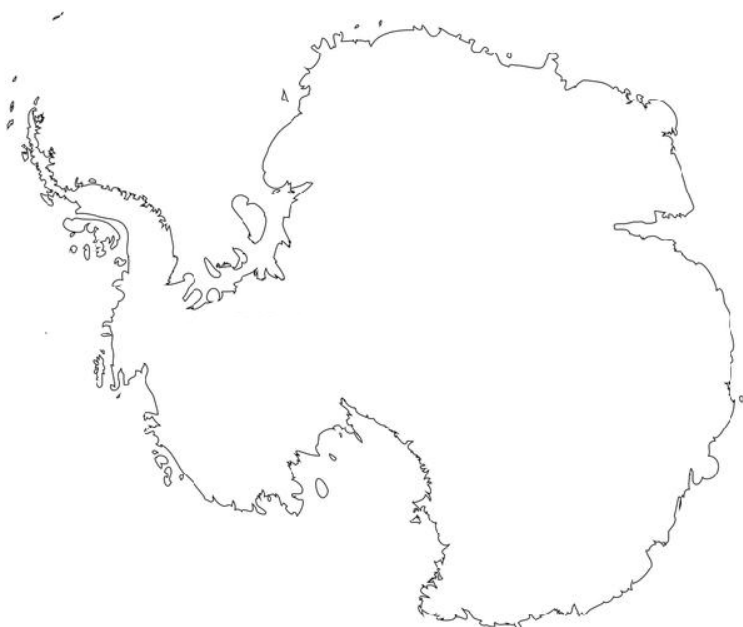

27. Udzielanie odpowiedzi na pytania dotyczące pingwinów, lektury i Antarktydy – quiz na tablicę interaktywną lub przygotowane wcześniej pytania wdrukowane na kolorowych paseczkach. Dzieci siedzą w kręgu, kolejno losują karteczkę i starają się odpowiedzieć na pytanie.
28. Kończenie zdania: *Dzisiaj nauczyłem/nauczyłam się...*

Literatura

1. J. Kida, A. Hadała, F. Dyka, *Koncepcje metodyczne pracy z lekturami w klasach I-III*
2. R. Laskowska, M.A. Szymańska, *Lektura szkolna w klasach 1-3. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela*
3. Elementarz odkrywców. Książka nauczyciela kl.2 cz.2, praca zbiorowa
4. <http://projekt.noweskałmierzycy.pl/wp-content/uploads/2015/Zaczarowana-zagroda..pdf>

Mapa Antarktydy do Lapbooka

Pingwin Adeli – kolorowanka

